

УДК 339.9

JEL classification: F14

Тюленєва Ю.В.

к.е.н., доцент КПП ім. Ігоря .Сікорського

Зазимко О.С.

ХТФ КПП ім. Ігоря .Сікорського

ВПЛИВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

В даній статті розглядається вплив сільського господарства на розвиток економіки України і аналіз сільського господарства як одного з найважливіших секторів національної економіки, Проаналізовано основні причини, що сповільнюють розвиток сільського господарства. Досліджено, як фінансово підтримує держава даний сектор. Адже, сільське господарство як частина економіки не тільки займає велику долю у ВВП, зовнішніх ринкових відносинах і на ринку праці, але й є важливим споживачем товарів та послуг інших сфер, створює в них робочі місця. Тому воно може мати сильний вплив на розвиток галузей виробництва та економічну стабільність держави. В статті досліджено проблеми реформування, розвитку та ефективної діяльності сільського господарства, які в сучасних умовах набувають великої актуальності. Сьогодні економіка України зазнає змін структури, тому для того, щоб вибрати напрями руху в майбутньому необхідна оцінка взаємозв'язків сільського господарства і національної економіки.

Ключові слова: сільське господарство; економіка України; розвиток; підтримка держави.

Постановка проблеми. Однією з головних галузей виробництва є сільське господарство. Сільське господарство – це вагоме джерело предметів споживання, додаткових робочих місць і великого прибутку. І нарешті, цей сектор впливає на економічний розвиток країни і суспільства взагалі.

Ця сфера, що стосується життя всіх людей, займає значне місце ще з причини, що вона посідає панівне місце у ВВП України. Згідно з даними, у 1990 р. аграрний сектор у ВВП України становив 24,4%. З наступними роками ця частина зменшувалася (1993 р. – 21,5%, 1995 р. – 13,4%, 1999 р. – 12,8%) [1], що можна пояснити ростом інфляції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченню сільського господарства як частини економічної сфери України та питанням його впливу на економіку можна взяти до уваги такі роботи вітчизняних вчених: С. Дем'яненка, І. Лукінова, О. Могильного, О. Онищенко, П. Саблука, В. Трегобчука, О. Шпичака, А. Юзефовича. Важливий внесок у дослідження

сільського господарства з іншими областями економіки зробили такі вчені, як В. Бондаренко, Є. Гайдар, А. Гальчинський, В. Геєць, В. Леонтьєв [2].

Метою данної статті є визначення впливу та ролі сільського господарства в економіці України та його зв'язків з іншими областями економіки.

Для досягнення мети були поставлені такі задачі:

- аргументувати поняття «сільського господарства» як важливу частину національної економіки;
- оцінити вплив сільського господарства на економіку України;
- визначити основні фактори для розвитку аграрного сектору.

Виклад основного матеріалу. Виробництво продуктів харчування – це потрібна умова для життя та розвитку населення. Також воно є сировиною для харчової та легкої промисловості. Чорнозем і навички землеробства, сприятливий клімат і вигідне положення країни підняли рослинництво і тваринництво до основи сільського господарства.

Вплив цієї галузі на розвиток ринкової економіки нашої держави є безцінний. Але, дії уряду, спрямовані на штучне збільшення цін на продукцію разом з іншими чинниками, призвели до занепаду сіл та аграрного сектору в цілому.

Основними проблеми, які торкнулися вітчизняного сільського господарства є:

- застаріла технічна база (машинна промисловість застаріла, не модернізована, устаткування зношене);
- виїзд кадрів сільськогосподарського напрямку;
- виснаження чорноземів, із-за недотримання норм і правил обробки землі;
- хабарництво і корупція не дають змоги розвиватися сільському господарству;
- не розвинений ринок збуту.

Ситуація стала покращуватися лише нещодавно. Закінчився етап зміни структури господарств, сформувалася ринкові відносин між виробниками та державою, збільшили й покращили свої позиції ринки збуту сільськогосподарської продукції, а працівники, навчилися працювати по-новому. Це все вплинуло загальні результати діяльності сільськогосподарських підприємств України.

Потрібно згадати, що сільське господарство впевнено почало відновлюватися та виконувати більш важливу функцію в економіці. Звернувшись до статистики декількох останніх років, економіка України знову занурилася в кризу: в 2014 р. розміри виробництва основних галузей економіки знизилися приблизно на 9,6%. Одна галузь, в якій помічено приріст – сільське господарство (2,8%) [3]. Можна здогадатися, що провідні чинники, що погіршують економічну ситуацію – це передусім військовий конфлікт на Донбасі, зменшення попиту із-за зниження доходу у людей,

труднощі в торгівельних стосунках з Російською Федерацією та необхідність залучення нових партнерів.

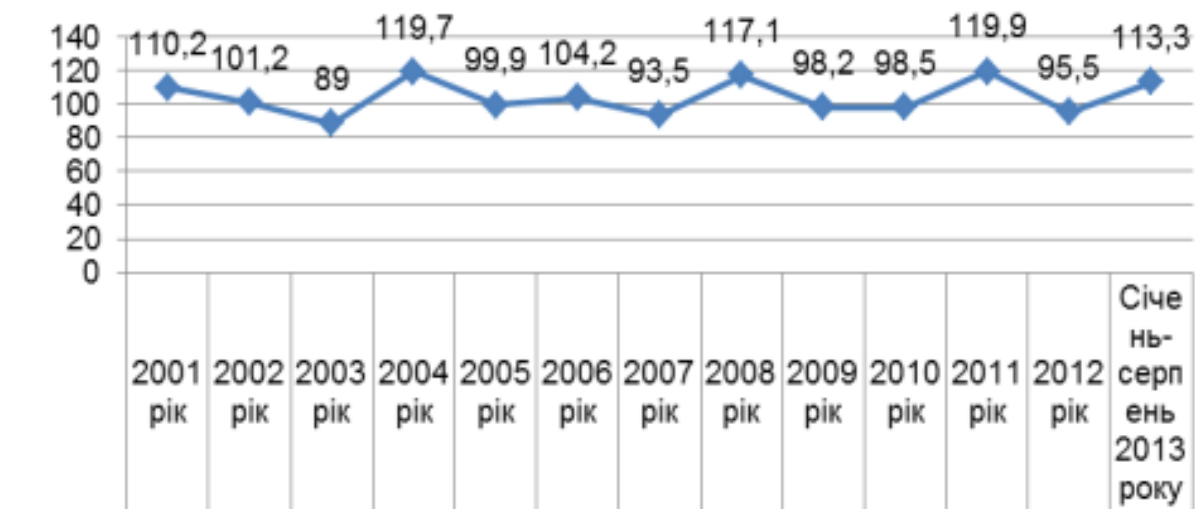

Рис. 1 Зміна обсягів виробництва сільськогосподарської продукції (у % до попереднього року) [4]

Деякі господарські товариства, підприємства, фермерські господарства, що змогли утриматися на ринку, стали стійкішими та зайняли власну ринкову нішу. Однак, сильна конкуренція змушує їх об'єднуватися, утворюючи більші одиниці. За нестачі досвіду в реформуванні та фінансової підтримки сільське господарство країни опинилося у важкій ситуації, і за цих умов підвищилася роль домашнього господарства, яке мало залежить від цих чинників.

Тому основним завданнями з підтримки аграрної сфери повинні бути:

- підтримка дрібних підприємств;
- фінансова підтримка програми ефективного розвитку тваринництва;
- відродження кооперативів в селах;
- формування мережі зеленого туризму [5].

Перебудова сільськогосподарської структури виробництва та її пристосування до умов ринку не може бути здійснене без залучення інвестицій, які допомагають запровадити сучасні технології, підвищити конкурентоздатність аграрного сектора на ринку. Для пришвидшення цього процесу та зменшення наслідків економічної кризи потрібно покращити державне контролювання інвестиційних процесів за допомогою іноземних підприємств і через видачу кредитів для купівлі нового обладнання та нових технологічних ліній. Характерною ознакою сучасного кредитування є переважання короткострокових кредитів. За даними Міжнародної фінансової корпорації 77% сільсько-господарських виробників використовують кредити для закупівлі паливно-мастильних матеріалів, 48% – на закупівлю засобів захисту рослин 36% – на придбання посівного матеріалу. Тільки 13% підприємств використовують кредити на технологічне оновлення виробництва а 6% – на його розширення.[6]

Висновки. Якщо порівняти Україну з іншими країнами стає зрозуміло, що головні ресурси сільського господарства, такі, як земельні та трудові ресурси, використовується не ефективно, що пояснює погані результати. Дослідження показують, що країни, які досягли успіхів у сільськогосподарському секторі, отримують велику бюджетну підтримку, таку як, субсидії, дотації та інша грошова підтримка. Для збільшення швидкості розвитку сільського господарства України потрібно шукати ресурси, щоб допомогти сільськогосподарським виробникам.

Отже, не дивлячись на перспективність галузі, зараз країна змушена імпортувати велику частину сільськогосподарської продукції з країн Європи та світу. Але, зростання потенціалу даної сфери дозволить Україні стати самостійною в аграрній сфері та ввійти в десятку перших світових експортерів.

Список использованной литературы

1. Прокопенко К.О. Сільське господарство в макроекономічних показниках // Економіка і прогнозування. – 2001. – №3. – С. 123-139.
2. Коваленко Ю. С. Сільськогосподарське підприємство в ринковому середовищі. – К.: ІАЕ УААН, 2000. – 200 с.
3. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств. – К.: ІЗМН, 1996. – 510 с.
4. Аналіз обсягів сільськогосподарського виробництва та проблеми його інвестування: [Електронне джерело]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/29_SSN_2013/Economics/12_146081.doc.htm
5. Місце і роль сільського господарства у суспільному виробництві, його особливості: [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://library.if.ua/book/61/4376.html>
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики: [Електронне джерело]. – Режим доступу: України www.ukrstat.gov.ua

Тюленева Ю.В.

к.э.н., доцент КПИ им. И.Сикорского

Зазимко А.С.

ХТФ, КПИ им. И.Сикорского

ВЛИЯНИЕ СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА НА РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ

В данной статье рассматривается влияние сельского хозяйства на развитие экономики Украины и анализ сельского хозяйства как одного из важнейших секторов национальной экономики, Проанализированы основные причины, замедляющие развитие сельского хозяйства. Исследовано, как финансово поддерживает государство данный сектор. Ведь сельское хозяйство как часть экономики не только занимает большую долю в ВВП, внешних рыночных отношениях и на рынке труда, но и является важным потребителем товаров и услуг других сфер, создает в них рабочие места. Поэтому оно может иметь сильное влияние на развитие отраслей производства и экономическую стабильность

государства. В статье исследованы проблемы реформирования, развития и эффективной деятельности сельского хозяйства, в современных условиях приобретают большую актуальность. Сегодня экономика Украины изменится структуры, поэтому для того, чтобы выбрать направления движения в будущем необходима оценка взаимосвязей сельского хозяйства и национальной экономики.

Ключевые слова: сельское хозяйство; экономика Украины; развитие; поддержка государства.

Tiulenieva J.

PhD of Economic sciences, associate professor of Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute

Zazymko A.

CTF, Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute

THE IMPACT OF AGRICULTURE ON ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE

In this article the impact of agriculture on the economy of Ukraine and analysis of agriculture as one of the most important sectors of the national economy, analyzed the main reasons that slow down the development of agriculture. Investigated how the government financially supports the sector. After all, agriculture as part of the economy not only occupies a large share of GDP, external market relations and the labor market, but also an important consumer of goods and services other fields, they create jobs. Therefore, it can have a strong influence on the development of industries and economic stability of the state. In the article the problem of reform, development and efficient operation of agriculture, which in modern terms is of great importance. Today, Ukraine's economy is undergoing structural changes, so in order to choose the direction of movement in the future an evaluation of relationships of agriculture and the national economy.

Keywords: agriculture; Ukraine economy; development; state support.

Тюленєва Ю.В.

julia.v.tul@gmail.com

Зазимко О.С.

sashazazimko@yandex.ru